

kätevä

Forssan Seudun Käsityö-
ja Teollisuusyhdistys ry:n
jäsenlehti 2026

Merkinnän tavaratalo

28 vuoden kokemuksella

Vahdinvaihto

Forssan Verkkopalvelut Oy

Leena Leppä-Lukkala

Yrityksille luvassa
taas sääntelykevät

Oiva Työterveys

Oivallista työterveys-
palvelua Forssassa

Jesse Kujamäki

Näkyvyys ei synny
sattumalta

Keskittäminen tekee bonusta

Osuuspankin omistaja-asiakkaana voit valita, mihin OP-bonuksiasi käytät.

Oletusvalintoina ovat pankki- ja vakuutuspalveluiden maksut.

Lue lisää: op.fi/bonus

Vahinkovakuutukset tarjoaa Pohjola Vakuutus Oy ja Henkivakuutuksen tarjoaa OP-Henkivakuutus Oy, joiden asiamiehenä osuuspankit toimivat.

**VIHANNESTILA
KÄNKÄNEN**

SUOMALAINEN PERHEKYTYYS
VUODESTA 1958

TILAUSAJOT – RYHMÄMATKAT

- Joustavaa tilausajopalvelua 48-, 53- ja 59-paikkaisilla turistibusseilla sekä 16-, 19- ja 22-paikkaisilla pikkubusseilla
- Hämeen Matkamyyntin ryhmämatkat kotimaassa ja ulkomaille

Forbus - buses for You!

Tilaukset ja tiedustelut

FORBUS

0400 817 140

ma-pe 10-15

forbus@forbus.fi

Pääkirjoitus

Keisarilla ei ole vaatteita

Maailmankirjat tuntuvat olevan enemmän sekaisin, kuin kertakaan minun elinikäni aikana. Jos äitini vielä eläisi, hän varmasti olisi verrannut meidän aikaamme 1930-luvun loppuun, jolloin toiminta oli jokseenkin samalla mallilla, kuin nyt. Maailman tilanteiden muuttuessa voi Suomi totutella rooliin ”*lastuna lainehillä*” sillä täältä meiltä ei voi paljon tehdä muuttuvassa maailmassa. Taloustilanteen muutoksista isommat tekijät määräävät, mitä milloinkin tulee tapahtumaan. **Donald Trumpin** tekemiset ja tekemättä jättämiset tuntuvat ohjaavan maailmantalouden venettä, kyseisen kipparin muuttaessa navigointia äkillisin liikkein. Ilmeisesti tässä maailmassa ei tunnu olevan ketään, joka uskaltaisi olla Trumpin kanssa eri mieltä asioista, vaan hännystelijöiden joukko on kuin **Hans Christian Andersenin** sadusta *Keisarin uudet vaatteet*. **Elon Muskin** 4-vuotiaan pojan suusta sai Trump kuulla sentään suorat sanat – *Haluan, että pidät suusi kiinni*.

Tällä hetkellä meillä saadaan odottaa taloudellista nousua odotettua kauemmin. Korot ja inflaatio ovat nousussa, kuten myös polttoaineet. Kun yritykset ja kuluttajat ovat olleet säästömoodissa, niin tuskin siihen on tulossa muutosta kevään ja kesän aikana, jollei muutoksia tapahdu maailmantaloudessa nopeasti. Myös työllisyysluvut ovat karua luettavaa, kun rakentaminen ja teollinen tuotanto ei tahdo lähteä kunnolla käyntiin. Sama asia vaivaa myös meidän seudullamme. Investointeja lykätään ja odotetaan parempia aikoja. Forssassa odotellaan datakeskushankkeen varmistumista ja rakennusvaiheen starttaamista. Se tekisikin hyvää Forssan seudun taloudelle ja sillä olisi merkittäviä työllistäviä vaikutuksia varsinkin rakennusvaiheen aikana. Hanke saattaa jatkossa saada aikaan myös muiden toimijoiden kiinnostumisen seutukunnastamme, kun mietitään mitä esimerkiksi laitoksesta tulevalle hukkalämmöllä voidaan tehdä.

Yhdistyksemme vuosi on ollut jälleen täynnä erilaista toimintaa ja aktiviteetteja. Niissä on ollut osallistujia kohtuullisesti. Myös jäsenmäärä on pysynyt entisellään, mikä onkin ollut positiivinen asia. Myös yhdistyksen hallitukseen on saatu nuorempia yrittäjiä suunnittelemaan toimintaamme. Jatkossakin on luussa paljon yrittäjille soveltuvaa toimintaa ja mahdollisuuksia verkostoitumiseen. Kevään tulevasta ohjelmasta voisi mainita Varova Oy:n kanssa järjestettävän logistiikkatapahtuman 29.4. mitä ei kannata missata. Kevään tulon myötä päivät pitenevät ja aktiivisuus viriää. Toivotaan että tämä kevään voima tarttuu myös yritys-elämään ja maailmantalouteen. Kaikesta on aina selvitty ja varmasti selvitään jatkossakin.

Kirjoittaja Vile Koivisto
puheenjohtaja,
Forssan Seudun Käsityö- ja Teollisuusyhdistys ry

Kätevä

Julkaisija Forssan Seudun Käsityö- ja Teollisuusyhdistys ry

Painos 900 kpl • **Jakelu** Forssan seudun yritykset

Kannen kuva MerkintäGroup Oy

Päätoimittaja Vile Koivisto

Taitto Mainostoimisto Synergia Oy

Paino PunaMusta Forssa 2026

Näkyvyys ei synny sattumalta

Moni yritys ajattelee, että hyvä työ puhuu puolestaan. Ajatus on kaunis ja osittain tottakin – laatu on kaiken perusta. Mutta tämän päivän maailmassa pelkkä hyvä tekeminen ei enää riitä. Jos kukaan ei tiedä mitä teet et ole olemassa. Näkyvyys ei synny vahingossa eikä se ilmesty kalenteriin itsestään.

Minulle markkinointi ja viestintä eivät ole yksittäisiä somepäivityksiä, kampanjoita tai kiireessä julkaistuja kuvia siitä missä tänään käytiin. Ne ovat kokonaisuus, joka rakentaa ymmärrystä. Jos tekeminen on sattumanvaraista, näkyvyyskin on sattumanvaraista. Kun taustalla on ajatus, suunnitelma ja selkeä tavoite viestintä alkaa palvella liiketoimintaa eikä vain täyttää kanavia.

Yksi yleisimmistä haasteista yritysten näkyvydessä on se, että kerrotaan kaikille kaikkea. Halutaan tavoittaa jokainen mahdollinen asiakas, jolloin viesti laajenee niin suureksi, että sen ydin katoaa. Lopputuloksena kukaan ei oikein tiedä mikä yrityksen varsinainen vahvuus on. Viestinnän tärkein kysymys ei ole ”mitä julkaistaan seuraavaksi” vaan ”kenelle tämä on tarkoitettu”. Kun kohderyhmä on kirkas, myös viesti kirkastuu.

Ajattelen markkinointia kahden erilaisen näkyvyyden kautta. Ensimmäinen on brändin rakentamista. Se on sitä, että yrityksen ilme, logo ja nimi toistuvat riittävän usein ja riittävän johdonmukaisesti, jotta niistä jää muistijälki. Se voi olla työvaatteessa kulkeva logo, tapahtumassa jaettu heijastin, vesileima somekuvassa tai messuseinän väri, jonka tunnistaa jo kaukaa. Tämä työ on pitkäjänteistä. Se ei

aina tuota välitöntä kauppaa mutta se rakentaa pohjan luottamukselle.

Toinen näkyvyyden muoto on informaation jakamista. Se on konkreettista viestintää siitä mitä yritys tekee, kenelle ja miksi. Tämä osa vaatii suunnittelua ja kohdentamista. Kaikki kanavat eivät palvele kaikkia kohderyhmiä eikä sama viesti toimi samanlaisena kaikkialla. Kun palvelu tai tapahtuma tuodaan esiin selkeästi oikealle yleisölle markkinointi ei tunnu melulta vaan kutsulta.

Tapahtumien parissa työskentely tekee tämän erityisen näkyväksi. FRUSH-tapahtumaa rakentaessa näkyvyys tarkoittaa sekä laajaa läsnäoloa että tarkkaa kohdentamista. Välillä pitää näkyä rohkeasti joka puolella, jotta nimi jää mieleen ja samalla pitää puhua eri kohderyhmille eri tavalla. Yrittäjälle viesti on erilainen kuin opiskelijalle ja kumppanille erilainen kuin kävijälle. Kun laaja näkyvyys ja tarkka kohdentaminen toimivat yhdessä syntyy vaikuttava kokonaisuus. Myös tässä työssä erilaiset digitaaliset työkalut tukevat tekemistä, mutta ratkaisevaa on edelleen ymmärrys siitä, kenelle puhutaan ja miksi.

Viestinnässä minulle tärkeintä on selkeys ja johdonmukaisuus. Kaikkea ei tarvitse sanoa kaikille eikä kaikkea tarvitse sanoa kerralla. Yrityksen ei tarvitse olla kaikkea kaikille mutta sen pitää olla jotain selkeästi jollekin. Kun viesti on kirkas, tekeminen helpottuu. Asiakas ymmärtää nopeammin mistä on kyse ja yritys säästää aikaa ja energiaa.

Oma julkinen tyylini on usein energinen ja

välillä jopa hieman räväkkä. Uskon että näkyvydessä saa olla persoonallinen. Yritys ei ole pelkkä logo vaan joukko ihmisiä. Hymy, huumori ja rohkeus näkyä omilla kasvoilla tekevät viestinnästä inhimillistä. Samalla taustalla täytyy olla selkeä suunnitelma. Spontaanisuus toimii parhaiten silloin kun perusta on kunnonssa. Markkinoinnin suunnitteluun taasen, on tarjolla paljon uusia työkaluja, kuten vaikkapa tekoäly, joka on minulle ennen kaikkea ajattelun kiihdytin. Sen avulla voi luonnostella sisältöjä, testata erilaisia otsikkovaihtoehtoja ja muokata samaa viestiä eri kohderyhmille nopeasti. Se auttaa hahmottamaan ja jäsentämään kokonaisuuksia silloin, kun ajatuksia on paljon ja aikaa vähän. Valmista ei kuitenkaan synny napin painalluksella. Ensimmäinen versio on harvoin se paras. Lopputulosta täytyy aina hioa, tarkentaa ja sovittaa omaan ääneen ja tavoitteeseen. Vaikka tekoäly nopeuttaa tekemistä, suunta ja vastuu pysyvät ihmisellä.

Lopulta markkinointi ei ole temppuja vaan ymmärrystä. Se on päätös miettiä, kenelle puhutaan, mitä halutaan sanoa ja miksi se on tärkeää. Kun nämä kolme asiaa ovat kohdallaan näkyvyys ei ole sattumaa vaan seurausta.

Jesse Kujamäki
Hanke- ja viestintäkoordinaattori
Forssan Yrityskehitys Oy

Lasille tehty tasotulostus lähdössä asiakkaalle.

Merkinätalosta MerkinätGroupiksi

Merkinännän tavaratalo 28 vuoden kokemuksella

Merkinätalo Oy on forssalainen graafisen alan yritys, jonka jatkajaksi perustettiin kuusi vuotta sitten MerkinätGroup Oy. Taustalla uuden yrityksen perustamiselle oli sukupolvenvaihdoksen helpottaminen. Merkinätalo Oy jatkaa silti toimintaansa omana yhtiönään ainakin toistaiseksi. Yritysten toimialaan kuuluvat turvallisuus-, tuote-, mainos- ja opastemerkinätään liittyvien tuotteiden valmistus.

Yrityksessä on käynnissä sukupolvenvaihdos. Pelikentältä vaihtopenkille on siirtymässä **Arto Heino** 40 vuoden mittaisen yrittäjätään jälkeen. Keskushyökkääjän

paikkaa on ottamassa **Sami Heino**, joka tuo yritykseen moderneja toimintatapoja ja uudistuksia tuotantoon.

– Mielestäni oli luonnollinen valinta pyytää Samia ottamaan ohjat käsiinsä. Päästyämme jatkosta yhteisymmärrykseen muutos toteutettiin yritysjärjestelyillä, kertoo Arto Heino.

– Minulla ollut aina tiedossa, että mahdollisuus yrityksen jatkamiseen tulisi minulle. Olen seurannut Merkinätalon toimintaa pienestä pojasta asti – ensin vierestä, myöhemmin kesätoissa ja erilaisissa hanttihommissa. Siirtyminen yrittäjäksi tuntui enemmän kuin luonnolliselta, toteaa Sami.

Merkintätalo - uudet kuviot

Yritysten toiminnassa on parhaillaan meneillään sukupolvenvaihdos. Vaikka Arto ei ole vielä täysin luovuttanut valttikkaa Samille, etenee prosessi suunnitelmien mukaisesti. Merkintätalon asiakaskuntaa siirtyi MerkintäGroup Oy:n asiakkaiksi ja näin uusi yhtiö sai luontevan lähdön. Merkintätalo-brändi säilyi edelleen käytössä ja ulospäin näyttyään ainoastaan Merkintätalona. Arto jatkaa toistaiseksi toimitusjohtajana, ja Sami toimii varatoimitusjohtajana sekä operatiivisena johtajana. Lisäksi kaikki Arton perilliset ovat osakkaina MerkintäGroupissa.

– Tekniikan osalta Sami ymmärtää jo tänä päivänä enemmän kuin minä. Uuden omaksuminen ja oppiminen tapahtuu häneltä nopeammin. Oma osaamistani voin antaa asiakaskontakteista, niiden luomisesta sekä talousasioista. Minulle ei enää paljon soitella, kun asiakkaat tietävät, että Sami hoitaa nykyään asiat, kertoo Arto.

MerkintäGroupin uudet koneinvestoinnit ovat nopeuttaneet yrityksen toimintatapoja ja parantaneet laatua.

– Meillä oli aikoinaan silkkipaino, jolla tehtiin paljonkin töitä. Tullessani Merkintätalolle siirsin kaikki silkkipainotyöt tasotulostimille, jolloin saatiin nopeammin laadukkaampaa jälkeä eri materiaaleille. Konekanta mahdollistaa myös täysin uudenlaisten tuotteiden valmistamisen – sellaisen, joita emme ole vielä ymmärtäneetkään kokeilla. Esimerkiksi pistekirjoitusmerkin- töjä toteutettiin lastensairaalalle. Kilvet ja tarrat ovat meille peruskauraa. Merkintätalo valmistaa muun muassa teollisuuden tuotemerkintöjä, kuten kilpiä, tarroja ja opasteita. Meiltä saa myös tuotteita, joissa on mekaanista kulutusta kestävä pinnat ja kalvot, erikoituotteiden tulostukset ja tietysti perinteiset ikkuna- ja autoteippaukset, kertoo Sami.

Yritykselle avattiin sivutoimipiste Loimaalle vuonna 2024. Loimaan Mainosmerkin- töä on saanut pikkuhiljaa jalansijaa, astumatta kuitenkaan kilpailijoiden varpaille. Vakioasiakaskunta on Loimaalla kasvanut ja tavoitteena on saada asiakkaita jatkossa lisää.

– Meillä on periaate, että jos saamme asiakkaan niin hoidamme sen todella hyvin, sillä emme halua menettää kasvojamme. Ha-

”Konekanta mahdollistaa täysin uudenlaisten tuotteiden valmistamisen.

luamme luoda asiakassuhteen, jossa asiakas tietää, että tuotteet saadaan nopeasti ja laatu on hyvää, muistuttaa Arto Heino.

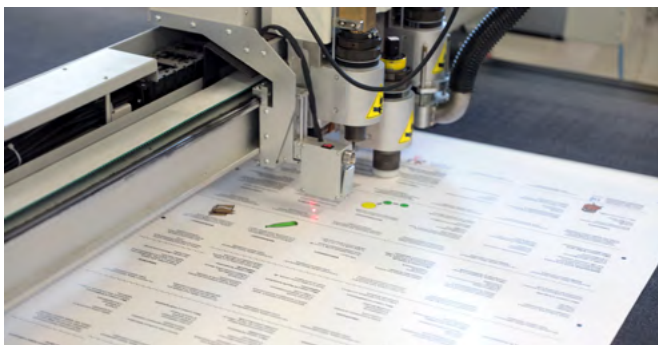
Vakuutusmyyjästä yrittäjäksi

Armeijan jälkeen Sami muutti Helsinkiin päätyen feissariksi (varainhankkija) myymään sähkösopimuksia Helsingin kaduille. Tuossa myyntihommassa ollaan ihmisyiden alinta kastia ja siinä saa kestää, jos jonkinlaista kommentointia. Kerran tuli pysäytettyä vakuutusyhtiön yritysjohtaja sähkösopimusasioissa. Hän totesi minun olevan hyvä myyjä ja lupasi pyytää minua työhaastatteluun ja pyysi numeroni. Sitten

Siirtokuvapainatus on syrjäyttänyt silkkipainotyöt tekstiileissä.

Värikkäitä teippejä löytyy runsaasti heti varastosta.

Leikkauslaite toimii lähes automaattisesti ja tekee millintarkkaa työtä.

Tasotulostimet mahdollistavat painamisen eri materiaaleille.

2005 ostetut toimitilat Aukeentiellä ovat mahdollistaneet konekannan lisäämisen.

tulikin soitto haastatteluun ja siitä alkoi kuusi vuotta kestänyt työsuhde vakuutusosalalla, muistelee Sami.

Samista oli juuri tullut isä, kun vuorostaan Arto oli yhteydessä Samiin ja pyysi alkamaan yrittäjäksi, jatkamaan Merkintätalon toimintaa. Sami oli kumppaninsa kanssa sopinut, etteivät aio lastaan Helsingissä kasvattaa. Tarjous tuli Samin perheen kannalta täydelliseen aikaan. Sovittiin ainoastaan, että kun lapsi on puolivuotias, niin sitten muutetaan Forssaan.

– Saimme aikaa sopeutua ajatukseen ja opetella arkea lapsen kanssa. Vakuutusyhtiössä esimies olisi ollut valmis nostamaan palkkaani, jos olisin jäänyt yhtiöön töihin. Vastasin kiitos, mutta kiitos ei. Lähteminen yrittäjäksi on minulle iso juttu. Yrittäjäksi siirtymistä helpottaa, kun pääsee tavallaan valmiiseen pöytään toimivassa yrityksessä, eikä tarvitse aloittaa kaikkea alusta. Aloitamistani helpottaa suuresti noin 28 vuoden mittainen valmis verkosto. Itse pitää vain hakea siihen sopivat ottimet. Opettelua on

tietysti vielä paljon. Kolme vuotta on nyt mennyt suhteellisen nopeasti ja olen ottanut toiminnasta operatiivisen vastuun ja muokannut toimintoja modernimpaan suuntaan konekanta uudistamalla. Olen myös työn ohessa valmistunut graafiseksi suunnittelijaksi, kertoo Sami.

MerkintäGroupin palvelut

Tänä päivänä asiakkaat vaativat yrityksiltä nopeutta ja laatua. Siirtokuvapainatus on korvannut silkkipainon tekstiilimerkinnoissä. Suurin osa liikevaihdosta syntyy edelleenkin turvakilpipuolelta, jossa isot toimijat tekevät yleensä säännöllisesti tilauksia. Teollisuuden tuotemerkinnän puolelle MerkintäGroup toivoisi kasvua. Tasotulostimet mahdollistavat tulostukset eri materiaaleille kuten lasille, puulle, metallille, muoville ja jopa 7 cm paksuiselle materiaalille. Jääkiekkojen logomerkintöjä on aikanaan tulostettu

” Tasotulostimet mahdollistavat tulostukset eri materiaaleille

kaikille liigajoukkueille, mutta nykyään vain muutamille jääkiekkoseuroille. Rakennuspiirustuksien tulostuspalvelut taittopalveluineen löytyvät myös MerkintäGroupin palveluista. Kirjapainotuotteiden puolella olisi mahdollista löytää kasvua. Investoinnit digitulostimeen ja jälkikäsitteilylaitteisiin antaa mahdollisuuden pienimuotoisten kirjapainotöiden tekemiseen.

Jossakin vaiheessa toiveissa olisi myös 3D-tulosteiden tekeminen. Tavoite olisi, että saman katon alta saisi aivan kaiken, mitä asiakas tarvitsee.

– Lähes kuka tahansa pystyy suunnittelemaan tuotteita, mutta niiden toteuttaminen on toinen juttu, muistuttaa Sami.

**TUOTAMME
JÄTEHUOLLON
KOKONAISPALVELUT
KATTAVASTI**

Lue lisää ja kysy tarjous:
www.lhjgroup.fi

LHJ GROUP

**SÄÄSTÄMÄLLÄ YRITYKSELLESI
LUOT TALOUDELLISTA TURVAA
JA PELIVARAA ARKEEN**

SOMERON SÄÄSTÖPANKKI
Torikatu 6, 30100 Forssa
Yritysassiakaspalvelu 0100 5454
ma-pe klo 8–18 (pvm/mpm)
saastopankki.fi/varaa-aika

↑ Arto Heinolla on varastossa yli 500 putkiradiota. Kokoelman vieressä on helppo hymyillä.

↗ Tasotulostus mahdollistaa tulostamisen yli 7 cm paksuiselle materiaalille. Kuvassa Liigakiekkoja.

→ Merkintätalon palveluihin kuuluu olennaisena osana tuotteiden asennukset.

Asennuspalvelua tehdään asiakkaiden tiloissa ja noin 150 km säteellä Forssasta. Asennustyöt liittyvät usein kilpien tai bannerollien asentamiseen. Turva- ja auringon-suojakalvojen toimittaminen ja asentaminen painottuu yleensä kesäaikaan. Teollisuuden kilpiä on tosin toimitettu aina pohjoista Suomea myöten. Suurin asiakaskunta löytyy kuitenkin 50 km säteeltä. Rakennusalan opasteet ja merkinnät ovat olleet pitkään jäissä, joten MerkintäGroupissa toivotaankin suhdanteiden elpymistä. Myös mainostoimistot ovat löytäneet yrityksen palvelut ja ymmärtävät uuden konekannan mahdollisuuden tuottaa materiaalia ja palveluita omille asiakkailleen. Tällä hetkellä MerkintäGroup työllistää kahden omistajan lisäksi neljä työntekijää. Kokeneet työntekijät ovat yritykselle iso voimavara.

Arton uusi rooli

Yrityksen sukupolvenvaihdos on pitkä prosessi, ja se saadaan loppuun kolmen vuoden kuluessa. Arton pitkä tie mainosmerkinnän

ammattilaisena alkoi Mainos-Kujanpäällä, jatkuen aina Seriforsin ja Merkintätalon kautta tähän päivään.

Ajat ovat viime aikoina olleet sellaisia, että on joutunut keskittymään siihen, että saadaan pidettyä pää vedenpinnan yläpuolella. Kun odotettu nousu kerta toisensa jälkeen on vesittynyt niin ei ole muuta mahdollisuutta kuin sopeuttaa taloutta ja toimintaa.

– Kun ollaan kärsivällisiä, niin kyllä se nousukausikin nähdään. Neljänkymmenen vuoden aikana olen kokenut erilaisia nousuja ja laskuja. Meillä on toimittu siten, että hiljaisena aikana meillä on investoitu. Kun nousu alkaa, niin meillä on paketti kunnossa. On hieno asia, kun omalle yritykselle tulee jatkumoa. Yritystä ei tarvitse myydä ulkopuoliselle tai lopettaa. Tämä on minulle myös henkisesti iso juttu, nyt voin vielä olla mukana toiminnassa, eikä toiminta lopu tai mene vieraisiin käsiin. En aio jäädä kokonaan yrityksen toiminnasta pois, vaan toimin mielelläni asiakkaiden kanssa. Aion tulevaisuudessa keskittyä uusasiakashankintaan ja tuotekehitykseen, pohtii Arto.

Keräilijän luonteet

Molemmilta Heinolta löytyy myös keräilijäluonnetta. Arto on vuosien saatossa keräillyt ja kunnostanut muun muassa vanhoja moipoja, mutta nykyään kiinnostuksen ja keräilemisen kohteet ovat painottuneet vanhaan putkiradiotekniikkaan. Radioita onkin kertynyt noin 500 kpl, joista kolmasosa on toimintakunnossa.

– Jos ei ole eläkkeellä mitään muuta tekemistä, niin sitten voin mennä vaikka putkiradio-osastolle tekemään omia juttuja. Myös radioamatööriharrastus voi olla tulevaisuuden maailmassa tarpeellinen hätävara, nauhrauttaa Arto.

Samin keräilyinnostus on mediapuolella. Vinyylilevyjä löytyy kotona hyllyltä 450 kappaletta ja elokuvia on 400. Videopelejäkin on kertynyt yli 300 kappaletta. •

Kaverusten yhteistyö on toiminut hyvin ennen Jyrkin siirtymistä eläkkeelle.

Forssan Verkkopalvelut Oy

Vahdinvaihto

Jiri Tähkänen, Jyrki Tulanderin manttelinperiija

Forssan Verkkopalveluissa on tapahtunut sukupolvenvaihdos. Verkkopalvelujohtaja **Jyrki Tulanderin** siirtyessä eläkkeelle hänen paikkansa ottaa forssalainen sähköinsinööri **Jiri Tähkänen**.

- Jiri Tähkänen on viimeisen päälle pätevä ammattilainen. Sallilan Sähköasennuksessa Tähkänen toimi reilut kymmenen vuotta, joista viisi vuotta liiketoimintajohtajana. Vertek Oy:ssä hän toimi kolme vuotta liiketoimintajohtajana. Kaksi vuotta hän toimi yrittäjänä perustamassaan sähköasennusyrityksessä Nimbel Oy:ssä, ennen siirtymistään Forssan Verkkopalveluille, kertoo seuraajaansa tyytyväinen Jyrki Tulander.

Jirin Valinta

Forssan verkkopalveluiden kokoustilassa tapaan kaksi kokenutta verkkopalveluammattilaista. **Jyrki Tulanderista** ei tunnu yhtään haikealta luovuttaa paikkaansa jatkajalleen. Valinta jatkajasta ei ollut Jyrkin, mutta valinta osui **Jiri Tähkäseen**, joka oli hänen suosikkinsa jatkajaksi. Jiri kertoo, että valintaprosessi oli pitkä ja tarkalla seuralalla käytiin asiat valitsijoiden kanssa lävitse.

- Verkkoyhtiön tilanne on perinteisesti stabiili, mutta viime aikoina on tapahtunut enemmän kuin aiemmin koko vuosikymmenen aikana. Forssassa on uusittu sähköasema, rakennettu Kiimassuon kytkinasema ja nyt on käynnissä uuden sähköaseman investointi, toteaa Jiri.

Suuret saappaat

Tulanderin jättämät saappaat ovat melko isot, sillä hän on toiminut entisessä Forssan kaupungin sähkölaitoksessa yli 45 vuotta, en-

sin suunnittelijana, sitten verkkopäällikkönä ja verkkojohtajana.

Työt Jyrki aloitti 27.4.1981 22-vuotiaana. Työtä ei Tulander ehtinyt tehdä kuin 2 kuukautta ennen armeijaan siirtymistä. Laitoksen johtaja **Anderssonin Raimo** ihmetteli, ettei asia ollut tullut ilmi haastattelussa. Kaupunki oli tuolloin ostamassa Kehräämön tiloja armeijassa oloikanani, jonka Raimo tiesi ennakkoon.

- Sinä suunnittelet sinne sähkö, olit armeijassa tai et, oli Raimo todennut.

- Armeijaan päästyäni menin komppanian päällikön luokse ja pyysin tyhjää sänkyä tuopaan omani viereen, jonka päällä voisin piirtää sähkökuvia armeija-aikana. Sain asian järjestymään sillä ehdolla, että tekisin kuvat ja tarjouspyyntöasiakirjat myös komppanian päällikölle ja vääpelille, joilla oli rakennushankkeet myös käynnissä. Se oli toisaalta kivaa, kun kaikilla muilla oli kiireitä, niin sain rauhassa keskittyä kuvien tekemiseen tuvasa, muistelee Jyrki aloitusaikojaan Forssan Sähkölaitoksella.

Jyrkin aikana vuosien saatossa on Forssan energialaitoksella sattunut ja tapahtunut. Sähkölaitoksen myynti ja erilaisia kauppvoja ja yhdistymisiä myös sen jälkeen.

- 90-luvun lopulla oli buumi, että tuottavia sähkölaitoksia myytiin, mikä ei ollut mielestäni järkevää. Valitettavasti tehtyjä asioita ei saa tekemättömäksi. Yritimme tuolloin henkilökuntana ostaa Forssan Energia Oy:n energialaitoksen, mutta se ei käynyt Forssan Kaupungille. Hyvä esimerkki päätöstekokulttuurista on tämä meidän pääkonttorirakennuksemme. Olemme kolme kertaa maksaneet tämän rakennuksen, naurahtaa Jyrki.

Forssan verkkopalveluilla menee edelleen hyvin. Forssan Verkkopalvelut Oy:n omistavat nyt Sallilan Energia ja Valkeakosken Energia puoliksi.

Jyrki Tulanderilla on puhelimessaan ollut 1800 numeroa, joista on voinut pyytää apua ja neuvoja tarpeen tullen.

- Nyt olen niitä numeroita jakanut Jirille.

- Eikä niiden omistajat ole kaikki edes eläkkeellä, naurahtaa Jiri.

- Ilman noita numeroita en olisi yksin pärjännyt, joten verkostot ovat tärkeitä, muistuttaa Jyrki.

Verkkojohtajan kaikkein tärkein tehtävä on Tulanderin mukaan tuntea kaikki paikkakunnan yritysjohtajat. Tähkänen on ehtinyt

vierailuilla ja kierroksilla ihmetellä, kuinka kaikki ovat Jyrkin kavereita.

Vanha – uusi työ

Jiri Tähkänen aloitti työt elokuussa 2025. Koulutukselta Jiri on sähköinsinööri ja työkokemuksen kautta hän on saanut S1 pätevyyden, jolloin voi tehdä kaikkia sähkötöitä paitsi hissitöitä ja toimia sähkötöiden johtajana ja käytön johtajana.

- Jyrki kyseli perääni jo kymmenen vuotta sitten, joten verkkopalveluihin hakeminen on ollut vähän pidempiaikainen prosessi. Jos olisi ollut minusta tai Jyrkistä kiinni, niin olisin ollut talossa jo kauemman aikaa. Jyrki vinkkasi minulle vuosi sitten eläkeaikomuksistaan ja hivenen harmitti, että olisi saanut aiemmin kysellä, kun oma yritys oli hyvässä nosteessa. Pohdinnan jälkeen laitoin paperit sisään, kun oli koulutusta vastaavaa työtä tarjolla hyvässä yhtiössä.

Minut on otettu Forssan Verkkopalveluissa hyvin vastaan ja siinä on varmasti auttanut, että olen paikkakuntalainen. Yrityksessä on hyvää ja osaavaa porukkaa töissä. Viime vuosina työntekijät ovat paljon nuorentuneet, kun asentajakunta on päivittynyt. Ammattikoulun kanssa on tehty vuosien ajan hyvää yhteistyötä, minkä kautta meille on valikoit-

”Asentajamme ovat ammattilypeitä taidoistaan.

tunut sopivia työntekijöitä.

- Nykyään sähköasentajien pitää osata paljon enemmän asioita, kun tekniikat ja järjestelmät ovat kehittyneet. Asentajamme ovat myös ammattilypeitä taidoistaan, korostaa Jiri.

Verkkopalvelut ja liiketoiminta

Jiri vastaa koko Forssan sähköverkosta, sen käytöstä ja kunnossapidosta. Hänen vastuulleen on, että jokaisella forssalaisella on aina sähköä tarjolla.

Forssan Verkkopalvelut tekee yli miljoonalla eurolla myös urakointia.

- Sähköurakointipuoli on ollut meillä kasvamaan päin. Kaupungin kanssa meillä on sopimus, mutta suurin osa töistä tulee ulkoa ja muilta yrityksiltä. Aina kun lähiseudulle on asennettu vähänkään sormeaa paksumpaa kaapelia, niin olemme olleet siinä luonnollisesti mukana. Tästä huolimatta harva yritys mieltää Forssan Verkkopalvelua urakointiyhtiöksi. Monelle on tullut yllätyksenä, kun on

Verkkopalveluiden tärkein tehtävä on verkon ylläpitämien, että jokaiselle Forssalaiselle tulee sähköt. Myös valaistusta nykyaikaistetaan alue kerrallaan.

Sähköverkon parannustyöt sekä kytkinasemien huolto- ja päivitystyöt ovat verkkoyhtiölle arkipäivää.

tehty esimerkiksi latatuspisteiden asennuksia, kertoo Jiri.

- Urakointi on lisääntynyt Jirin aikana. Hän on parempi myyntimies, kuin minä, toteaa Jyrki Tulander.

- Eihän asiakkaat ole ehtineet ostaa sinulta mitään, kun eivät ole saaneet suunvuoroa, kommentoi hymyssä suin Jiri.

- Kasvumahdollisuudet ovat verkkoyhtiöllä aika vaikeasti määriteltävissä, koska tämä on osittain monopolihommaa rajatulla alueella. Me olemme täysin Elenian puristuksissa. Kasvumahdollisuudet verkkopuolella ovat ainoastaan siirtomäärien lisääntymisellä. Alueellemme mahtuu kyllä uusia asiakkaita. Urakoinnissa on helpompi kasvattaa liikevaihtoa. Forssan seudulla on ollut laskeva trendi kaikessa meidän tekemisessä. Viimeiset vuodet ovat olleet aika synkkää aikaa. Täällä ei ole paljon uusilla työpaikoilla juhlittu, toteaa Jiri.

Uudet haasteet

- Uinuvalla kylällä odotetaan pirstustusriketta Databeskuksista, joka olisi Forssalle valtava hanke. Rakennusvaiheen työllistävä vaikutus on iso, sekä kerrannaisvaikutukset esimerkiksi hukkalämmön käyttökohteita mietittäessä.

Yrityksiä kierrettäessä tuli esille varsin

” Monella yrityksellä on patoutunutta investointitarvetta seudullamme.

odottava tunnelma. Monella yrityksellä on patoutunutta investointitarvetta seudullamme. Mutta vielä ei ole uskallettu lähteä investoimaan, kun maailmantilanne ei ole kovin varmalla pohjalla.

- Yhteistyö paikallisten sähköurakointiliikkeiden kanssa on myös merkittävää. Meitä ei koeta kilpailijaksi vaan yhteistyökumppaniksi, muistuttaa Jiri.

Forssan Sähköverkoista on maan alle saatu maakaapeloitua yli 90 %. Ne mitä on vielä ilmassa ovat onneksi pelloilla, muutamia pahempia metsäpaikkoja lukuun ottamatta. Forssan Verkkopalveluilla on myös varsin kohtuulliset siirtomaksut verrattuna noin 100 km säteellä oleviin jakeluverkkoihin nähden. Isommilla kuluttajilla onkin ollut tunkua seudullemme, koska meillä on kohtuulliset sähkönsiirtomaksut. Esimerkkinä voidaan mainita, että muun muassa marras-joulukuussa ei perusmaksuja veloitettu, myhäilee Jiri.

Kaupungin valaisu kuuluu myös Fors-

san Verkkopalveluiden töihin. Vuosittain saneerataan katuvalaistusta alue kerrallaan led-valaisimiin. Vanhoja elohopeavalaisimia on vielä noin kolmasosa valaistuksesta, joten hyvään suuntaan ollaan menossa.

- Periaatteessa teemme omalle yhtiöllemme hallaa, kun vaihdamme valaistusta energiatehokkaammaksi, sillä se pienentää tulojamme, toteaa Jiri.

Eläke ja vapaa-aika

-Virallisesti minulta loppuvat työt toukokuussa, joten en osaa vielä ennakoida kuinka sitä sopeutuu eläkeläisen elämään. Minulta on kysytty monta kertaa, kuinka mahdan sopeutua uuteen tilanteeseen. Aika näyttää, pohtii Jyrki.

Jyrki kuluttaa aikansa laskettelurinteissä, mikä onkin hänelle tärkeä lempiharrastus. Tulanderilla on myös oma yritys, mikä tekee käytönjohtajan töitä.

- Siihen olisi jatkossa ehkä enemmän aikaa sekä talon ja mökin kunnostamiseen.

Jirin aika kuluu koiran kanssa lenkkeileessä ja autotallissa missä hän kunnostelee autoja ja moottoripyöriä.

- Nyt on työn alla 205 GTI Peugeot vuosimallia 1986. Siinä on vielä vähän työoskaa, ennen kuin se liikkuu, kertoo Jiri virnistäen. •

Yrityksille luvassa taas sääntelykevät

Uudet verosäädökset, lakiuudistukset ja viranomaiskäytännöt muokkaavat jälleen arkeamme, ja muutoksiin on hyvä tarttua ennakkoiden.

Arvonlisäveron hienosäätöä tehtiin, pieni prosentti ja suuret vaikutukset. Vuoden alussa voimaan tullut alennetun arvonlisäverokannan muutos, joka oli hyppäys 14 prosentista 13,5 prosenttiin saattaa näyttää paperilla pieneltä viilaukselta. Käytännössä

se tarkoitti ohjelmistopäivityksiä, hinnastojen tarkistamista ja sitä, että siirtymävaiheessa täytyy olla erityisen tarkkana toimitus- ja maksupäivien kanssa. Muutos koskee laajasti arjen palveluita ja tuotteita aina elintarvikkeista lääkkeisiin ja majoituspalveluista henkilökuljetuksiin.

Toimialaluokitus uudistuu. Vuoden 2026 alussa käyttöön tuleva TOL 2025 -luokitus modernisoi yritysten toimialatietoja. Verohallinto tekee peruspäivitykset puolestamme, mutta jokaisen yrityksen kannattaa varmistaa tietojen ajantasaisuus ja järjestelmien yhteensopivuus.

Osakevaihtojen ja osinkoverotuksen uudet lähtökohdat. Yritysjärjestelyihin tuli vuoden alusta selkeä mutta merkittävä muutos: Jos hankkiva yhtiö ja osakkeita luovuttaneet osakkeenomistajat (*osakevaihdon osapuolet*) ovat etuyhteydessä toisiinsa, hankkivan yhtiön verotuksessa kohdeyhtiön osakkeiden hankintamenona pidetään niiden osakevaihto edeltävää matemaattista arvoa.

Jos osinkoa jakava yhtiö on tehnyt lakimuutoksen mukaisen osakevaihdon, mutta ei ole arvostanut osakkeita uudella tavalla, Verohallinto oikaisee yhtiön matemaattista arvoa. Tämä vaikuttaa siihen, kuinka suuri osa osingosta verotetaan pääomatulona ja kuinka suuri osa ansiotulona. Muutokset tulevat voimaan verovuonna 2026 ja koskevat osinkoja, jotka ovat nostettavissa 1.1.2026 tai sen jälkeen.

Veroasioissa digitaalisuus on nyt lähtökohhta, ei lisäpalvelu. Verojen maksutilanteen koosteet toimitetaan nykyisin vain OmaVeron, ei enää paperisina. Samalla viran-

omaisviestinnässä korostuu digitaalinen ensisijaisuus: päätökset ja kirjeet tulevat sähköisesti kaikille, jotka käyttävät digipalveluja. Käytännössä tämä tarkoittaa, että yrityksen on huolehdittava sähköisistä valtuutuksista, kirjautumiskäytännöistä ja siitä, ettei yksikään tärkeä ilmoitus jää huomaamatta.

Verohallinnon ennakkoratkaisut kallistuvat. Verojen ennakkoratkaisuista perittävät maksut nousivat vuodenvaihteessa 4–10 prosenttia. Samalla poistui mahdollisuus saada puolitettu maksu useista samaan asiakokonaaisuuteen liittyvistä hakemuksista. Tulevaisuudessa jokainen ennakkoratkaisu maksaa täyden hinnaston mukaisen maksun, joten harkinta ja valmistelu korostuvat entisestään.

Palkka-avoimuus astuu arkeen ja läpinäkyvyydestä tulee velvollisuus. EU:n palkka-avoimuusdirektiivi tuo yrityksiin uudenlaista avoimuutta ja vastuuta. Kesäkuuhun 2026 mennessä on varmistettava, että palkkausjärjestelmät ovat syrjimättömiä ja perusteet avoimia kaikille työntekijöille. Muutos tuo vaikutuksia esim. rekrytointiprosessiin ja palkkatasojen määrittelyyn. Lainsäädännössä ja palkka-avoimuusdirektiivissä korostetaan, että työnantajan on varmistettava, ettei samaa tai samanarvoista työtä tekevien naisten ja miesten välillä ole perusteettomia palkkaeroja.

Suurille työnantajille (100+ työntekijää) velvoitteet kasvavat tuntuvasti. Vuosittainen palkkaraportti on julkaistava, ja palkkaerot on kyettävä perustelemaan.

Pienemmissäkin yrityksissä velvollisuus on antaa henkilölle tämän pyytämät vertailukelpoiset palkkatiedot. Tämä on iso muutos ja askel kohti entistä avoimempaa työelämää.

Kirjoittaja Leena Leppä-Lukkala, KLT

Oivallista työterveyspalvelua Forssassa

Oiva Työterveys • Tiina Romu

Oiva on yksityinen lääkäriasema, jossa tarjotaan palveluita yritysten ja yhteisöjen työterveysasiakkaille, sekä myös yksityisasiakkaille. Pääpaino on työterveysasiakkaissa, joiden määrä kasvaa vuosittain. Oivalta saa laajat yleislääkäripalvelut toimenpiteineen ja injektioineen sekä toimenpidepalvelut, kuten luomien poistot ja vastaavat. Laajat laboratoriopalvelut ja kuvantamiset kuuluvat kokonaisvaltaiseen Oivan työterveyshuollon palveluihin Forssassa ja Somerolla, kertoo yrityksen perustaja ja toimitusjohtaja Tiina Romu.

Miten Oivan tarina alkoi?

Oiva syntyi tarpeesta antaa kasvullista paikallista palvelua työterveysasiakkaille, niin että se on helppoa molemmiin puolin. Palvelussamme aidosti tuetaan ja ollaan matkassa mukana. Tehtiin samalla työpaikka, jossa myös itsellä on hyvä olla. Oiva aikoinaan perustettiin minun ja Penttilän Minnan yhteistyönä. Löytiin hynttyyt yhteen ja päätettiin, että nyt tämä tapahtuu. Muutamien mutkien kautta osakkaaksi saatiin lääkärit Lauri Oja ja Riikka Aalto. Muutosten myötä Minna Penttilä jättäytyi pois Oivan toiminnasta. Joten kolmella yrittäjällä mennään eteenpäin. Yrityksen toimitilat löytyivät Kutomon tiloista, joissa myös toimi aikoinaan Penttilän pyörittämä kuntosali.

Markkinatilanne?

Paikalliset yritykset ovat suurin palvelujen ostaja. Oivalta löytyy tällä hetkellä viisi lääkärinä ja kaikki lääkärimme työskentelevät molemmissa toimipisteissämme. Alalla on kova kilpailu, mutta uskon vahvuuteemme: palvelu toimii kuten omalääkäri -mallissa, jolloin asiakkaasta otetaan kokonaisvaltainen koppi. Meiltä löytyy samat peruspalvelut, kuin meidän kilpailijoiltamme. Meiltä saa myös ihmisen kiinni vastamaan asioihin ja aina on joku, joka pystyy auttamaan ja tuntee asiakkaan tilanteen ja yrityksen. Palvelut, joita meiltä ei suoraan saa pystymme hoitamaan ostopalveluina. Esimerkiksi laajemmat erikoislääkäripalvelut ja -toimenpiteet. Tällä hetkellä teemme yhtistyötä Pihlajalinnan ja ArvoTerveyden kanssa. Arvolta ostamme magneettikuvaukset ja muita kuvauspalveluita. Fysioterapiapalvelut saadaan ostopalveluna Onni-Fysioterapialta. Käytännössä ohjaamme operaatiopalvelut normaalisti kunnalliselle puolelle, mutta vakuutusturvan sen salliessa myös yksityisille toimijoille, joilla asiakas pääsee nopeammin erikoilä-

käreille ja operaatioihin. Vaikka Kutomolla toimii samassa rakennuksessa kaksi kilpailevaa työterveyspalvelua, niin näen asian niin, että me täydennämme toistemme palvelua. Meillä johtava lääkäri Riikka Aalto on työterveysalan erikoislääkäri. Lauri Oja on käynyt pitkän työterveyslääkärin koulutuksen. Hän on yleislääkärin lisäksi työterveyslääkäri. Loput kolme lääkäriämme ovat yleislääkäreitä. Yksi yleislääkäreistämme on erikoistumassa työterveyslääkäriksi.

Miten asiakkaaksi Oivalle?

Asiakkaaksi meille pääsee esimerkiksi soittamalla minulle tai lähettämällä sähköpostia. Myös ajanvaraukseen voi soittaa, niin sitä kautta homma lähtee sitten rullaamaan. Tarjoamme erilaisia ja eri kokoisia palvelupaketteja yrityksille. Lakisääteinen paketti ei kata minkäänlaista sairaanhoitopalvelua, mikä on minimi, jos on vähintään yksi työntekijä. Tämä kattaa työkykyyn liittyvät asiat, tehtävät, tarkastuksia ja työkyvyn tukevia toimia. Minimipaketti ei kata sairaudenhoitoa. Sitä varten voidaan räätälöidä erilaisia paketteja, jotka kattavat erilaisia sairaudenhoitopalveluja sekä laajempina myös erikoislääkäripalveluita ja tutkimuksia. Ne ovat yrityksille täysin vapaaehtoisia ja niitä voidaan muokata koska vain, jos tulee tarve laajentaa tai supistaa palvelua. Normaalisti toimikausi on viisi vuotta, mutta sitä voidaan päivittää vuosittain laittamalla esimerkiksi viestiä omalle työterveyshoitajalle. Oivalla hoidetaan myös valmiiksi Kelan korvaushakemukset vuosittain, mitä kautta yritykset saavat Kelan lakisääteiset korvaukset. Mikäli ei ole yksinyrittäjä, niin ne haetaan aina tilikauden päätyttyä. Meillä on samat hinnat vauvasta vaariin. Meillä tehdään myös ajokorttitarkastuksia, mitä terveyskeskukset eivät enää tee. Yli 65-vuotiaiden KELAN valinnanvapaus ei taivu tällä hetkellä järjestelmäämme, eli meillä ei vielä pääse julkisen hinnalla lääkärille.

Miten päädyit yrittäjäksi?

Hoivavietti on minulle varmaankin tullut äidin kautta, kun hän on hammaslääkäri ja seurasin hänen toimintaansa. Sitä kautta päädyin hoitoalalle ja töihin Asemanpuiston Lääkärikeskukseen. Olihan se hienoa, kun sai tehdä töitä kasvatusten ja oikeasti sopia, miten asiat tehdään ja kaikki rullasi hyvin. Tätä jatkui aina Asemanpuiston toimintojen myyntiin asti. Halusin tuon tunteen takaisin ja yrittäjäksi lähtemisen kohdalla ajattelin, että menee sitten syteen tai saveen, niin kokeilen ainakin. Asemanpuiston vuodet kasvattivat minusta yrittäjän. Oivan hoitajarunko on osittain Asemanpuiston porukkaa.

Yrittäjyys on sopinut minulle hyvin ja se on tuntunut mukavalta. Vaikka meidän palvelussamme on paljon lakeja ja säädöksiä, joita pitää noudattaa, niin siitä huolimatta toiminnasta pystyy tekemään joustavaa ja omannäköistä palvelua mikä on myös asiakkaan hyväksi. Samalla voidaan kuunnella asiakkaana olevia yrittäjiä, että saadaan aikaiseksi heille joustava toimintamalli.

Meillä on ihana työporukka. Se on varmaankin tärkein asia jaksamisen kannalta, kun tietää että tätä ei tee yksin vaan yhdessä työkavereiden kanssa. Meidän yritykses- sämme hierarkia on erilainen kuin isoissa yrityksissä. Ollaan oikeasti tiimi ja meidän yhteinen tekeminen ajaa meitä eteenpäin. Joustavuus ja ketteryys on koko homman ydin.

Työssäjaksaminen?

Teen täyttä vastaanottolistaa viikoittain ja välillä menee töissä myös viikonloput. Olen hivenen keventänyt työtahtia, että aikaa jäisi myös itselle ja läheisille unohtamatta koiria. Olen koiraihminen, kahden Staffin kanssa tulee oltua muiden samanhenkisten ihmisten kanssa ja mökkeily on myös ihanaa. •

→
Tiimityö on Oiva työterveydessä tärkeässä roolissa, mikä osaltaan parantaa palvelun laatua, kertovat Tiina Romu ja Mikko Oja.

→→
Laajat laboratoriapalvelut kuuluvat Oivan palveluihin.

Praha on kukkuloiden ympäröimä, näköalapaikalla kätevälaisten joukkoa.

Olutta, autoja ja kimaltavaa kristallia

Kätevän syksyinen opintomatka Tšekin pääkaupunkiin Prahaan oli kuin muuttaman päivän kestänyt laajennettu tietoisuusmaasta, joka erottuu muista monellakin tavalla.

Omalaatuinen yhtälö on Euroopan autoistunein maa, jossa olutta juodaan eniten maailmassa. 150 litraa olutta per asukas vuodessa kuulostaa hurjalta. Noin kaksi kolmasosaa juodusta olutmäärästä juodaan kuitenkin miedoimpana, 3,57 alkoholiprosentin vahvuisena versiona.

Oluen merkitys näkyy muunakin kuin juutuina litroina. Panimomestareita on arvostettu niin paljon, että moni katu on nimetty heidän mukaansa.

Turistirysä tai pyhiinvaelluskohde näkökulmasta riippuen oluen ystävälle on panimoravintola U Fleků. Siellä olutta on pantu tauotta yli 500 vuotta, ensimmäiset kirjalliset maininnat ovat vuodelta 1499. Keski-Euroopassa ei vastaavaan yllä monikaan panimo. Olutta U Flekussa pannaan noin 6000 litraa viikossa. Kun asiakaspaikkoja on 1200, ei ihme, että olutta virtaa.

Alkujaan panimo tuotti tummaa olutta. Hiljalleen vaalean oluen osuus on kasvanut. Ulos panimon olutta ei juuri myydä. Kulutus omassa panimoravintolassa on niin mittavaa, että tuotanto riittää vain omaan tarpeeseen.

Olut maistuu kyytipoikana aterialla, joka saattaa muodostua vaikkapa knöödeleistä, hapankaalista ja siankyljestä. Kalaruoka ei kuulu tšekkikeittiön vahvuuksiin, toki sitäkin saatavilla on.

Kulinarististen nautintojen vastapainoa tarjosi vierailu Nizborin kaupunkiin, jossa sijaitsee Rücklin kristallitehdas. Siellä syntyvät mitä taidokkaimmat kristalliasiati, joiden ostamisesta rivituristi voi vain haaveilla. Toki tehtaan myymälästä löytyy kukkarolle sopivampiakin vaihtoehtoja.

Kierros tehtaassa on yhdistelmä kristallitietoa, työnäytöstä ja toinen toistaan upeampia esineitä. Käsien maalatut ja taidokkaasti hioitut esineet ovat lähdössä maailmalle hinnoilla, joita voi vain suu auki äimistellä. Asiakasta ei ulkopuolisille huudella, sen verran kerrotaan, että viinipikareita on lähdössä Dubaihin satojen eurojen kappalehinnalla.

Kuvaaminen kristallitehtaassa oli ehdottomasti kielletty. Yhtä kiellettyä oli kameran käyttö myös hiukan toisenlaisessa tehtaassa. Mladá Boleslavin kaupungissa sijaitsee Škodan autotehdas, joka suoltaa autoja maailmalle 27 000 työntekijän voimin.

Škodan tehdas on kuin kaupunki kaupungissa omine kirjastoineen ja lukuisine ravintoloinen. Yksittäinen auto kokoonpanoineen, maalauksineen ja varusteluineen valmistuu

vuorokaudessa, olipa kyse sähkö- tai polttomoottoriautosta.

Hihnalla eteenpäin kulkevat autot saavat si-suskalujaan tiimeiltä, joissa jokainen jäsen hoitaa rutiinilla oman osuutensa. Tehtäviä kierrätetään kahdeksantuntisen työvuoron aikana, mutta tahti kantaa veronsa ja hihnalla jaksaa puurtaa kolmisen vuotta.

Koeajoradalla testataan, että kaikki toimii. Vasta sen jälkeen autot ovat valmiita lähtemään maailmalle.

Vajaan 11 miljoonan asukkaan Tšekissä autoteollisuus työllistää noin 200 000 ihmistä. Škodan osuus on 37 000 tuhatta, joista Mladá Boleslavissa iso osa. Kaikkiaan autojen osuus Tšekin viennistä on lähes neljäsosa, 23 prosenttia.

Varsinaisen tehdasalueen ulkopuolella on Škodan museo, joka kertoo automerkin vaiheet aina Laurin & Klement polkupyörätehtaasta nykypäivään. Slavia-pyöristä on pitkä matka nykyisiin sähköautoihin, museossa esillä olevat kulkuneuvot havainnollistavat matkaa 1800-luvun lopulta alkaen. Kauppainimen Škoda autot saivat 1926.

Työttömyys Tšekissä on Euroopan alhaisimpia, vain 3 prosenttia. EU:n maista Tšekki on teollistunein, keskipalkka on bruttona noin 1500 euroa (runsas 36 000 korunaa) kuu-

1

3

2

4

1: Suurlähettiläs Pasi Tuominen kertoi yrittäjän haasteista.
2: Škodan alkujuuret ovat polkupyörien valmistuksessa.

3: Rücklin kristallitehtaan vanhat muotit on otettu taidekäyttöön.
4: Kierrokseen U Flekü -panimossa sisältyi myös olutmaistaisiia.

kaudessa. Maan nykyvaluutta on vielä kourna, mutta maa valmistautuu ottamaan euron käyttöön.

Oppaana toimineen Zita Laran ohella Tšekifaktaa tarjosi vierailu Suomen suurlähetystössä Pasi Tuominen luona. Suurlähettiläs kertoi muun muassa, miten vaikea uuden

yrittäjän on päästä maahan, etenkin, jos tulija on Tšekin ulkopuolelta. Yrittäjä törmää myös byrokraatiaan, joka hankaluudessaan on vertaansa vailla. Maa kärsii myös työvoimapulasta, mikä on pakottanut yrityksiä siirtämään tuotantoaan naapuriin, Slovakian puolelle.

Tšekin kieli on suomalaisen suuhun hankala konsonanttiketjuineen. Jotkin sanat kuitenkin taipuvat suuhun helposti, esimerkiksi olutta tarkoittava pivo. Kertoneeko kieli asioiden tärkeysjärjestyksestä, kun jäätelön saadakseen täytyy tavoitella sanan *zmrzlina* oikeaa ääntämystä. •

Yhdistyksen vuosijuhlia vietettiin 15.11.2025.

Yhdistyksen vuosijuhla 2025

Juhlapuhujana toimi Lauri Kaivonen OP Lounaismaasta.

Foxa Oy:n Juha Sipilää muistettiin vuorokautta aiemmin Kauppakamarin kultaisella elämäntyömerkillä.

Kätevä-palkinto myönnettiin Sähköasennus Karppelin Oy:lle. Palkintoa vastaanottamassa Antti ja Aino Karppelin.

Timanttisilla yrittäjäristeillä juhlassa muistettiin Hannu ja Mirja Nordmania TT-Pak Oy:stä.

Täyden palvelun pesula

Jos pyykki-päivä on sulla, muista Pantex-Pesuun tulla

Nyt on aika pesettää matot ja muut kodin tekstiilit!

Vuokraa meiltä PÖYTÄLIINAT kevään ja kesän juhliin!

- Kaikki vesipesut ja kemiallinen pesu
- Itsepalvelupesula

Avoinna:
ma-pe 7:00-17:00

Pantex-Pesu Oy

Riihikallionkatu 10, Forssa • p. 03 4246 3700
www.pantex-pesu.fi

1981-2026

FRKV

45 VUOTTA

Nyt on oikea aika suunnitella kevään ja kesän projektit!

Monipuolisesta ja laadukkaasta tuotevalikoimastamme löydät oikeat työkalut pieniin ja suuriin projekteihin. Valikoimassa myös pihanrakennus- ja kunnostuskalustoa.

Forssan Rakennuskonevuokraamo Oy
Teollisuuskatu 18, 30420 Forssa
Puh. (03) 42 46 5800 • frkv.fi

Tutustu laajaan tuotevalikoimaan!

frkv.fi

Vastuullisuus on yrityksen kilpailuetu.

Autamme teitä kierrättämään tehokkaammin ja vähentämään siten hiilijalanjälkeänne.

- Tehokas lajittelu ja kierrätys
- Koulutus
- Raportointityökalut

Kysy lisää!

Envorin toimintaa ohjaa vastuullisuus.

- Vastuullisuusohjelmamme tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2029 mennessä.
- Käsitellyn jätteen hyödynnysaste on vähintään 98 %.
- josta kierrätysaste on vähintään 75 %.

Biokaasulla ajaminen vähensi vuonna 2024 päästöjä 54 % verrattuna fossiilisella dieselillä ajamiseen, päästövähennemä oli 322 tonnia CO₂eq.

Voimalankatu 56,
30420 Forssa
puh. (03) 41 241
toimisto@envor.fi
www.envor.fi

Muuta Romut Rahaksi!

Ostetaan Metalliromut

Ratastie 23,
30420 Forssa
puh. 040-508 0032
romu@envor.fi
www.envor.fi

Yhdistyksen toimintaa

14.5.2025 Minigolf-kisat FSKTRY:n ”mestaruudesta”.

15.5.2025 alkoivat yhdistyksen Golfkurssit Ypäjällä. Kahdeksan henkeä sai Green cardin kurssin jälkeen.

18.6.2025 MC KÄTEVÄ ajot alkoivat kesäaikaan sovittuina päivinä.

25.6.2025 teatterimatka Ypäjän musiikkiteatteriin katsomaan ”Nunnia ja Konnia”

12.7.2025 Naantalın kesäteatteri

Emman näytöstä ”Vaimoni on toista maata” katsomassa.

4.9.–4.12.2025 järjestettiin yhdistyksen jumput Kuntokeskus Stretchissä.

24.9.2025 tutustuttiin Forssan Vapaapalokunnan toimintaan.

11.–14.9.2025 opintoretki Prahaan, katso lisää sivu 14.

15.10.2025 yritysvierailu CPE Production Oy:lle.

15.11.2025 vuosijuhla Tehtaankoululla, katso lisää sivu 16.

28.1.2026 alkaen kuntokävelyä kevään ajan keskiviikkoisin klo 17:30.

28.2.2026 jääkiekkoretki katsomaan peliä Porin Ässät vs. HIFK.

10.3.2026 yritysvierailu MerkintäGroup Oy:lle.

28.3.2026 yhdistyksen sääntömääräinen kevätkokous.

Yhdistyksessä tapahtuu

29.4.2026 klo 14.00

Logistiikatapahtuma järjestetään Forssan Elävienkuvien Teatterilla. Illan isäntänä Varova Oy. Yrityksestä toimitusjohtaja ja asiakkuuspäällikkö tulevat Forssaan kertomaan huolinta- ja rahtikuljetuksista.

21.11.2026

Vuosijuhla, Tehtaankoulu

Forssan Seudun Käsityö- ja Teollisuusyhdistyksen Hallitus 2026

Puheenjohtaja

Ville Koivisto

Varapuheenjohtaja

Hannele Järvinen

Sihteeri

Pia Oksa

Rahastonhoitaja

Leena Leppä-Lukkala

Jäsenet

Matti Kivistö, Heikki Seppä, Turcka Oksa, Jukka Vahtila, Jaana Harju, Ari Nyberg, Sami Heino ja Rauno Salminen.

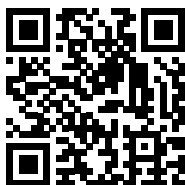
Varajäsenet

Kirsi Laine-Mäki, Jaakko Henriksson, Päivi Arvo-Laaksonen, Juha Heinämäki ja Pia Oksa.

Lisää luettavaa?

Sivuiltamme löydät myös lehden aiemmat numerot.

www.fsktry.fi/jasenlehti

Tavataan 29.4.
Forssan Seudun
Käsityö- ja Teollisuus-
yhdistyksen
Logistiikka-
tapahtumassa!

Ulkomaan rahdit ja huolinta suomalaisen kumppanin avulla

Palvelumme on räätälöity suomalaisten tuonti- ja vientiyritysten tarpeisiin. Varovalla kyselyihin vastaa aina ihminen – palvelemme asiakkaan valinnan mukaan niin puhelimella, chatissä kuin sähköpostilla.

Varova tuo Kaukoidän lähemmäksi

Tarjoamme säännölliset meri- ja lentokuljetukset Kaukoidästä. Lähetysesne ovat turvallisissa käsissä jo lähtöpäässä, jossa niistä huolehtivat pitkäaikaiset ja luotettavat yhteistyökumppanimme.

Täysi palvelu rahtikuljetuksissa

Meiltä saatte myös asiantuntevat tullaus- ja huolintapalvelut, jotka varmistavat turvallisen ja tehokkaan toimitusketjun.

Ota yhteyttä ja kysy lisää!

Puh. 09 773 96 300 | info@varova.fi

VAROVA

www.varova.fi

FRUSH

KOKONAISTURVALLISUUS JA HUOLTOVARMUUS

FRUSH26 avaa näkökulmia muun muassa kyberturvallisuudesta ja tekoälyn roolista, puolustusteollisuuden elinkaariajattelusta sekä globaalien verkostojen merkityksestä

FORSSASSA
22.-23.4.2026

Lisätietoja
www.frush.fi

Sähköurakointi

Sähkösuunnittelu

Sähköasennus

Sähköautonlataus

Lammintie 504, Jokioinen
puh. 010 567 9710 • myynti@karppelin.fi • www.karppelin.fi

Aurinkojärjestelmät

Antennijärjestelmät

Ilmalämpöpumput

Kuituhitsaukset

Lammintie 504, Jokioinen
puh. 050 411 4011 • myynti@enerkia.fi • www.enerkia.fi

Kylähammaslääkäri

Asiantuntijat

Hammaslääkäri Kairi Kirs
Hammaslääkäri Hannu Mäkelä
Hammaslääkäri Mika Maijala
Erikoishammaslääkäri Inkeri Nieminen
Suu- ja leukakirurgi Tia Kurki
Suuhygienisti Päivi Suikkanen
Suuhygienisti Taina Nykänen
Suuhygienisti Maarit Nummila
Suuhygienisti Penni Pajala

Tiedustelut ja ajanvaraus
02 748 3727
(alk. klo 8.00)

Palvelemme
ma, ti, ke ja pe 9-17,
to 9-20 ja la 9-13.

Tiedustelut ja ajanvaraus
010 517 4160
(ma-to 8-16, pe 8-14)

Palvelemme
niin työterveys-
kuin yksityisasiakkaita.

Toimipiste myös Forssassa,
Kutomonkuja 2 A 1,
30100 Forssa

Asiantuntijat

Yleis- ja työterveyslääkäri Lauri Oja
Yleislääkäri Sara Ingalsuo
Yleislääkäri Hannamari Liu
Yleislääkäri Helmi Rauhaniemi
Työterveyden erikoislääkäri Riikka Aalto
Työterveyshoitaja Tiina Romu
Työterveyshoitaja Eveliina Ylitalo
Työterveyshoitaja Jenni Juhola
Työfysioterapeutti Jusa Lindström
Työpsykologi Ann-Sofie Öist

Palvelemme
saman katon alla!
Joensuuntie 31,
31400 Somero

TÄYDEN PALVELUN SISUSTUSRAUTAKAUPPA!

MAVIDECO

Mavideco sisustusrautakauppa
on avannut ovensa

Saman katon alle muuttavat Amelia Keittiöt ja Mavicon

Tervetuloa!

Mavideco
Ma-pe 7-17, la 10-14

Turuntie 44, Forssa

Amelia Keittiöt ma-pe 8-16,
sovittaessa myös muina aikoina.